

REGULISANJE OTVORENIH PITANJA IZMEĐU DRŽAVA SUKCESORA SFRJ

Međunarodna naučna konferencija „Regulisanje otvorenih pitanja između država sukcesora SFRJ” održana je 29–30. novembra 2012. u Institutu za međunarodnu politiku i privredu (IMPP) u Beogradu. Bila je to jedna u nizu konferencija koje IMPP organizuje već tokom dve godine u saradnji sa nemačkom fondacijom „Hans Zajdel” (*Hanns Seidel*). Konferencija je održana pod pokroviteljstvom Ministarstva spoljnih poslova, Ministarstva prosvete i Ministarstva pravde Republike Srbije.

Ova konferencija se ustalila kao glavni događaj u okviru diskusije koja povezuje akademske aktivnosti sa stvarnom praksom bivših jugoslovenskih zemalja u pogledu pitanja sukcesije. Teme iznete u okviru konferencije bavile su se opštim i posebnim pravnim, političkim i ekonomskim aspektima otvorenih pitanja koja se tiču sukcesije. Konferenciji je prisustvovalo 45 učesnika iz svih bivših republika, ali i iz drugih zemalja, od kojih su neke prošle kroz iskustvo sukcesije u svojoj nedavnoj prošlosti, kao Rusija i Slovačka; druge su je proživjele u okviru svoje bogate istorije poput Austrije; a ostale su zainteresovane za sukcesiju iz puke akademske radoznalosti, kao na primer Italija. Akademska pozadina učesnika bila je impresivna, mogli su se videti predstavnici naučnih institucija od Ruske akademije nauka iz Moskve do Instituta Evropskog univerziteta u Firenci.

Ceremoniju otvaranja od 29. novembra govorima su započeli dr Duško Dimitrijević, direktor Instituta za međunarodnu politiku i privredu; Svetlana Borovica Arsenić, savetnik u Ministarstvu spoljnih poslova Republike Srbije; Snežana Pajović, pomoćnik ministra prosvete i nauke u Vladi Republike Srbije; Tibor Varadi, član Srpske akademije nauka i umetnosti i profesor na Centralnom evropskom univerzitetu u Budimpešti; i Uglješa Mrdić, savetnik u Ministarstvu pravde Republike Srbije.

Program konferencije bio je podeljen na tri panel sesije. Svaki od ovih delova sastojao se od usmenih prezentacija, a bilo je predstavljeno ukupno trideset i pet akademskih radova.

Prva sesija, kojom je predsedavao dr Duško Dimitrijević, bila je posvećena pravnim i ekonomskim aspektima rešavanja otvorenih pitanja sukcesije. Prezentacije su otvorile nekoliko važnih tema, među kojima su se našla pitanja međunarodnog javnog i privatnog prava; uporedne

studije raspada SSSR i Čehoslovačke; izuzetnosti slučaja sukcesije SFRJ; problema u vezi sa društvenim preduzećima, stečenim pravima i državnim nepokretnostima u inostranstvu; restitucije i državnih arhiva; i konačno sukcesije međunarodnih ugovora.

Druga sesija, kojom je predsedavao naučni savetnik u IMPP dr Dragan Đukanović, pokrila je prevashodno politička pitanja. Tu su pre svega, da nabrojimo samo neka, razmatrana pitanja integracije regiona u EU; problem islamske zajednice u novim državama; istorijski pregledi pregovora koji su vođeni oko sukcesije prilikom raspada Jugoslavije; zajednička jugoslovenska ikonografija.

Treća sesija, kojom je predsedavao viši naučni savetnik u IMPP dr Dragoljub Todić, bila je posvećena specifičnim političkim i pravnim aspektima, kao što su granična pitanja, pogotovo granični spor između Hrvatske i Srbije na reci Dunav; pitanja državljanstva i apatrida; razna pitanja koja potpadaju pod materiju policijskih, bezbednosnih i pravosudnih polja.

Mnoga izlaganja iz svih panela bavila su se kontroverznim pitanjem primene *Sporazuma o sukcesiji* (2001), glavnog pravnog dokumenta koji predstavlja formalni okvir celokupnog procesa rešavanja otvorenih pitanja. Ova izlaganja bila su centralni deo konferencije i može se reći njen najzapaženiji deo, i pokrenula su mnoga interesantna pitanja i osvetlila mnoge nerešene probleme.

Konferencija je završena nakon usmene debate učesnika i na istoj je konstatovano da postoje otvoreni problemi između država sukcesora SFRJ po pitanju podele preostale državne imovine, finansijske aktive i pasive, arhiva i dugova. Takođe je utvrđeno i da nisu rešeni problemi po pitanju zaštite stečenih prava pojedinaca i manjina, kao ni pitanja u vezi sa državljanstvom i delimitacijom državnih granica. Naročito su naglašeni problemi u vezi sa flagrantnom povredom vlasništva nekadašnjih srpskih društveno-pravnih lica i prava izbeglica iz Hrvatske i drugih jugoslovenskih republika. U tom pogledu izneti su i konkretni predlozi za pokretanje skupštinske rasprave o deblokadi primene Aneksa G Sporazuma o pitanjima sukcesije SFRJ i preduzimanju pravnih mera zaštite pred međunarodnim pravosuđem.

Mihajlo VUČIĆ